

Врз основа на член 36 став (1) точка 15 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на РМ“ бр. 5/02), член 17 од Законот за меморијалните споменици и спомен-обележјата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 66/04, 89/08 и 152/15 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 103/21) и член 38 став (1) точка 44 од Статутот на Општина Гевгелија („Службен гласник на Општина Гевгелија“ бр.25/06, 08/10, 18/14, 13/20, 2/21 и 5/21), Советот на Општина Гевгелија, на седница одржана на ден 12.04.2024 година, донесе:

ПРОГРАМА за одбележување значајни настани и истакнати личности со спомен-обележја во општина Гевгелија за период од пет години (2024 - 2029)

Наслов на програмата: Програма за одбележување значајни настани и истакнати личности со спомен-обележја во општина Гевгелија за период од пет години (2024 - 2029)	
Град/општина	Општина Гевгелија
Сектор (организациона единица) надлежен за спроведување на програмата	Одделение за социјална, здравствена, детска и други заштити, култура и спорт
Вид на програмата	☒ Хоризонтална ☐ Вертикална
Правен основ	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Законски основи: <ul style="list-style-type: none"> - Закон за локална самоуправа; - Закон за меморијалните споменици и спомен обележјата. ✓ Обврски од Национални стратегии и други правни документи: <ul style="list-style-type: none"> - Статут на Општина Гевгелија;
1. Вовед/опис на програмата	<p>Согласно одредбите од Законот за меморијалните споменици и спомен-обележјата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 66/04, 89/08 и 152/15 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 103/21), советот на општините донесува Програма за одбележување значајни настани и истакнати личности со спомен-обележја. Со Програмата за одбележување значајни настани и истакнати личности со спомен-обележја, општината поблиску ги регулира прашањата поврзани со одбележувањето на значајни настани и истакнати личности со спомен обележја, што се од локално значаење, условите и постапката за подигање на спомен-обележјата, субјектите одговорни за нивното подигање, заштита, чување, регистрите за нивна евиденција, како и надзорот и контролата над спроведувањето на одредбите од Законот за меморијалните споменици и спомен-обележјата. Програмата се донесува за период од пет години.</p> <p>Спомен обележјата се: бисти, скулптури, плочи, чешми, фонтани и други уметнички и архитектонски дела и творби што со своите содржини и ознаки одбележуваат настани и личности од историјата и културата на нашата држава и кои се од локално</p>

	<p>значење.</p> <p>За подигањето, чувањето, одржувањето, заштитата и користењето на спомен- обележјето, локацијата каде ќе се подигне советот на општината донесува одлука. Советот именува Одбор за подигање на спомен- обележје.</p>
<p>2. Процес на донесување на програмата или идентификување точки за подобрување</p>	<p>Почетната точка за носење на Програмата е обврската на Општина Гевгелија за имплементација на Законот за меморијалните споменици и спомен -обележјата („Службен весник на Република Македонија“ бр. 66/04, 89/08 и 152/15 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 103/21).</p> <p>Градоначалникот испрати барања до Комисијата за образование, култура и спорт на Советот на Општина Гевгелија, до здруженија и институции од општината за доставување предлози за одбележување значајни настани и истакнати личности со спомен - обележја во општина Гевгелија.</p> <p>Предлози испратија: ЈОУ-Библиотека „Гоце Делчев“ Гевгелија, ЈОУ Дом на култура „Македонија“ Гевгелија, Александар Јанев од Гевгелија, Комисијата за образование, култура и спорт на Советот на Општина Гевгелија, Советничката група на СДСМ и Гевгелиско Архиепископско Намесништво Гевгелија.</p>
<p>3. Цел на програмата или цели и опис</p>	<p>Основни цели на Програмата за одбележување значајни настани и истакнати личности со спомен-обележја се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сочувување и афирмирање на материјалното и духовно наследство кое ни го оставиле овие личности, - Сочувување и афирмирање на историскиот идентитет на Општината Гевгелија, - Поттикнување на културниот туризам и локален развој.
<p>4. Мерки (или тематска област)</p>	<p>Мерка 1 – ОДБЕЛЕЖУВАЊЕ НА ЗНАЧАЈНИ НАСТАНИ И ИСТАКНАТИ ЛИЧНОСТИ ОД ЛОКАЛНО ЗНАЧЕЊЕ СО СПОМЕН – ОБЕЛЕЖЈЕ</p> <p>4.1. Активности кои треба да се преземаат за постигнување на мерката:</p> <p>4.1.1. Подигање спомен – обележја на значајни настани и истакнати личности од локално значење</p> <p>За период од 2024 до 2029 година, Општина Гевгелија со спомен – обележја ќе ги обележи следните значајни настани и истакнати личности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Гоце Делчев (1872 – 1903), македонски национален херој, идеолог, организатор и водач на македонското револуционерно националноослободително движење кон крајот на XIX и почетокот на XX век. Предлог локација- простор пред библиотеката (библиотеката располага со биста за која треба да се изработи постамент) - Леонид Јанков (1879 – 1905), учесник во македонското револуционерно движење, раководител и војвода на Македонската револуционерна организација, учесник во Илинденското востание. Предлог локација- кружен тек на влезот од градот или кружен тек пред полиција. - Венијамин Мачуковски (1847 – 1878), македонски

	<p>преродбеник, граматичар, просветен и црковен деец. Предлог локација- пред Народен театар.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Аргир Манасиев (1872 – 1932), македонски револуционер, учесник во македонското револуционерно движење, член, раководител и војвода на Македонската револуционерна организација. <p>Предлог локација- градски парк на ул. „Маршал Тито“.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ангел Динев (1891 – 1952), македонски револуционер, учесник во македонското револуционерно движење, деец на ВМРО (Обединета), македонски општественик, новинар, публицист, историчар и политички работник. <p>Предлог локација- нов урбан парк.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ангел Симов (1935 – 1998), фармацевт, основоположник на Фармацевскиот факултет во Скопје, пронаоѓач на лекот „Кафетин“. <p>Предлог локација- прак пред Основен суд Гевгелија.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Васка Дуганова (1922 – 1996), македонски комунистички деец, прбоборец, правник и политичар, Марика Каева (1915 – 1999), прва доброволка во партизани од овој крај, Нада Поп – Ристова (1925 – 2007), првоборец, носител на партизанска споменица, заедничко спомен-обележје <p>Предлог локација- градски плоштад или кружен тек на во близина на ТППЕ Гевгелија.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Илија Карајанов (1943 – 2016), писател, поет, добитник на седмоноемвриска награда. <p>Предлог локација- дворно место на СОУ „Јосиф Јосифовски“ Гевгелија.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Д-р Александар Сингер (1914 – 1996), доајен на гевгелиското здравство, втемелувачот на медицинскиот центар во Гевгелија, основач на Интерното одделение, создавач на шаховскиот клуб „7 Ноември“. <p>Предлог локација- парк на ЈЗУ Општа болница со проширена дејност Гевгелија.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Илија Џаџев (1926 – 1991), хуманитарец, виртуоз на обична и хавајска гитара, поет и актер, самостоен амбасадор на нашата земја. <p>Предлог локација- пред Народен театар.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Д-р Димитар Бајалџиев (1944 – 2022), автор на бројни научни и стручни трудови од областа на правото, министер за образование и наука во периодот од септември 1992 година до декември 1994 година. <p>Предлог локација- дворно место на СОУ „Јосиф Јосифовски“ Гевгелија.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Никола Гелебешев (1949 – 2022), гевгелиската голманска легенда, фудбалската кариера ја започнал во Гевгелија во екипата на Кожуф. Потоа продолжил во МИК, а подоцна станал еден од столбовите на Работнички. <p>Предлог локација- градски стадион.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Мирче Корнаков (2018) повеќекратниот државен шампион на Македонија во мото-крос. <p>Предлог локација- нов урбан парк.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Скулптура – група танчерки од три фигури во игра, автор Александар Јанев, го претставува темелниот број
--	---

	<p>3 кој е израз на интелектуалниот и духовниот ред, Божествен и во космосот и во човекот.</p> <p>Предлог локација- тревникот на западната страна од Народниот театар.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Параклис посветен на „Св. Архангел Михаил, кој како заповедник на Небесната војска е заштитник и бранител на Господовиот избран народ. - Предлог локација- нов урбан парк. - Спомен- обележје на Светите Браќа Кирил и Методиј, со што ќе им се одаде достојна почит на нашите Свети учители и просветители. - Предлог локација- кружен тек пред црквата „Св. Кирил и Методиј“ Гевгелија, <p>Индикатори:</p> <ul style="list-style-type: none"> - број на жени и мажи- предлагачи; - број на предложени истакнати личности, жени и мажи за одбележување со спомен обележја, - број на жени и мажи членови на Одборот за подигање спомен-обележја“.
<p>5. Очекувани резултати од мерките</p>	<p>Со подигнување спомен-обележја за одбележување значајни настани и истакнати личности во општина Гевгелија се подига свеста и почитта кон историските и културни вредности на заедницата, се прикажуваат значајните придонеси на истакнатите личности во различни области како што се културата, уметноста, науката, политиката и спортот, се зголемуваат свеста кај луѓето за нивните достигнувања и влијанието што го имале врз заедницата.</p> <p>Спомен-обележјата можат да бидат атрактивни туристички атракции кои привлекуваат посетители и туристи, со што се создава можност за развој на туризмот и раст на локалната економија.</p> <p>Тие создаваат можност за едукативни туристички посети и културни искуства за посетителите кои се интересираат за историјата и наследството на нашата општина.</p> <p>Со подигнување на спомен-обележја се поттикнуваат луѓето да го ценат своето културно наследство и да се грижат за негова заштита.</p> <p>Спомен-обележјата играат значајна улога во одржувањето на културното наследство и националната идентитет, а нивните резултати можат да имаат долгорочни последици за заедницата и нејзината култура.</p>
<p>6. Ризици</p>	<p>Економска и здравствена криза.</p>
<p>7. Буџет на програмата и извори на финансирање</p>	<p>Финансирањето на содржините од оваа Програма ќе се остварува од:</p> <ul style="list-style-type: none"> Буџетот на Општина Гевгелија, Донации, Други извори согласно закон.
<p>8. Следење и известување/ евалуација</p>	<p>Извештајот за реализација на Програмата ќе го подготви Одделението за социјална, здравствена, детска и други заштити, култура и спорт и ќе го достави на усвојување од Советот на Општина Гевгелија.</p>

	За секоја одржана активност од Програмата во текот на годината, Општина Гевгелија ги известува граѓаните преку нејзините официјални веб- и Фејсбук-страница.
9. Завршни и преодни одредби	За реализација на Програмата, надлежен е Градоначалникот на Општина Гевгелија. Програмата влегува во сила од денот на објавување во „Службен гласник на Општина Гевгелија“.

Бр.09-582/1
12.04.2024 год.
Гевгелија

Претседател
на Советот на Општина Гевгелија,
Патрик Матх

с.р.